

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj IX.

V Ljubljani 21. veličiga serpana 1856.

List 34.

V zahvalo. *)

Dolgo, dolgo zdihovala
Sim Gospodova nevesta,
Zdaj pomoči tam iskala.
Kjer sim si je bila svesta.

Milovaje name zale
Gledale so sestre moje.
Nasprot meni so kazale
Lepe vence krone svoje.

Kar za zaljšbo sim nabrala. —
Nekaj maliga je bilo —
Sim pobožnici poslala.
Naj bi se mi kaj nar'dilo.

Nji sim vso se razodela.
Kaj bi treba bilo vsega.
Ak tud upat' nisim smela.
De b' dosegla toljko tega. —

Ta prijaticam poveda.
Hitro skupaj se zberejo.
Do sosede gre soseda.
Svoje dare skup nesejo.

Alj tud drugej pri gospòdi
Hitro zvè se moja sila;
Bog njim večni usmiljen bodi!
Povsod mi je roka mila.

Kdo so dobre duše bile?
O povsod so dobro znane!
To dobrotnice so mile.
In dobrotniki iz Ljubljane.

Kdo je ta nevesta bila.
Ki brez lastniga je zmožja
V zaljšek si darov prosila?
V Vinici je hisa Božja. —

Hvala! — lepša me blišoba.
Lepo ste me obdarvali.
Serčna hvala! — unstran groba
Bote našli, kar ste dali.

Ti pa, o Ljubljana bela.
Blaga ze povsod poznana.
Bos dobrotnica živela.
Mati revnih imenovana.

Od zvonov in soglasniga zvonila.

(Koniec.)

Ko je pa zvon v steni tanjši, ni zatega voljo slabši, ker večji debelost je potrebna le v obvodu, kjer žvenkelj bije (Schlagring); nasprot bolj tanka stena pripomore za večji prijetnost in daljši razleganje glasu. Debel zvon le malo doni, in kuašo po udaru njegov glas minuje; tudi se ne razlega toliko dalje, kakor bi kdo po njegovi teži utegnil soditi; v večji bližnjici morebiti de tak glas nekterim bolj dopade, pa v večji daljavi je malo prijeten. Pa zvon s tanjši steno vse močneje doni, in še precej časa po tem, ko je žvenkelj nehal biti, se njegov glas z ušesi čuti; tudi se več tacih zvonov zlasti v večji daljavi z nekako lastno prijetnostjo sluša, in med seboj v preljubo muziko vjema. Verh tega je tako zvonilo, ker ni toliko težko, tudi manjši cene za manj premožne soseske, bolj pripravno za bolj tesne

zvonike, ko je manjši mere, in po vsim tem je bolj veličastno, kakor marsiktero težko zvonilo. Kar lepoto glasu zadeva, se nekterim dozdeva, de je v starih zvonovih veliko srebra, in de zato bolj čisto donejo, pa v tej reči je nekoliko prazniga domišljevanja. V starih zvonovih je res povsod več srebra, ker so jih plačevali s peticami in dvajseticami; zdaj je pa dostikrat le papir v njih, ker zamoremo le bankovce dajati zanje. Kar pa blago tiče, je v vsih zvonovih le bron, to je, mešanica iz sedmih do osmih delov kotlovine ali bakra (kufra) in dveh do treh delov kositerja ali cina brez vsaciga srebra; le to dela razloček, ker ni povsod prava razmera med bakram in cinam zadeta, in ker tudi rudnina ni vselej zadosti čista.

V zgled, kako se teža in glas zvonov med seboj razmerja, bodi naslednji sostavek, kateri kaže bolj splošno, kako gosp. Anton Samasa zvonove lije po navadni, po manjši in po večji meri:

Zvon z glasam	po manjši, navadni, večji meri			
A	tehta	42 ct.	58 ct.	72 ct.
H	..	30 ..	41 ..	52 ..
C	..	25 ..	34 ..	42 ..
D	..	18 ..	24 ..	30 ..
E	..	14 ..	17 ..	21 ..
F	..	11 ..	14 ..	17 ..
G	..	8 ..	10 ..	13 ..
A	..	6 ..	7 do 8 ..	9 ..

Kadar po takim hočejo v katerim kraju napraviti novo zvonilo, naj nar pred pogledajo, ali so stari zvonovi še za rabo, ali niso preveč pohabljeni, in ali imajo dobre glasove. Starji zvonovi so malokdaj prav izbraniga glasu, de jih je treba večkrat z novimi spremeniti, desiravno so še celi; ako imajo primerjene glasove, in so še dobri za daljši rabo, bi bilo škoda, jih zametovati, in si večji stroške napravljati. Glasu starih zvonov pa naj ne presoja vsakteri piskač, kateri še morebiti muzikalne abecede ne zna, temuč, ki je v taki reči razumen; tudi naj starih zvonov, ako se hočejo ohraniti, nihče ne ceni po sami teži ali po tem, kako se dalje slisijo.

Mož muzike učen, ali pa zvonar sam bo vedil nar bolje razločiti, kakošniga glasu ali kakošne teže novi zvonovi se bodo starim primerjali; in kjer bi soseska rada večji zvon, jim bo tak tudi znal pokazati, kteriga naj izberejo, kadar se zvonilo daje po več merah soglasno napraviti. Kadar so pa vsi zvonovi novi narediti, naj ljudje ne gledajo na samo težo veličiga zvona, de bi se z njo pred drugimi soseskami ponasali in bahali; temuč naj se ozirajo na velikost svoje soseske, na svojo premožnost, tudi na velikost zvonika, in nar bolj na prijetnost glasu. V tej reči jim bo razumen mož, ali zvonar sam nar bolje vedil svet dajati; takimu smejo tudi izbiro drugih manjših zvonov nar bolj zaupati; ko bi samo na težo zvonov gledali, bi se namreč dostikrat opekli. V zgled naj še to le sledi: Ko bi kje hotli veliki zvon za dobrih 40 centov, bo takošen z glasam A tehtal

*) Ta pesmica, ki so hvaležni obdarovani zeleli, de naj bi se v Danico sprejela, je zmed poslednjih del učenika in pesnika, ranjega g. Bernarda Tomsica, ki je marsikako lepo popevko za naš list spisal, in je pred nekaj časam časno življenje zapustil. Kolikor je nam znanih njegovih pesem, so poštene, in upamo, de ga je za nje pri Bogu le plačilo čakalo. Bog mu daj v miru počivati! — Nam pa daj Bog le modrih pesnikov, pa tudi previdnih zbiravcov tako imenovanih narodovnih ali ljudskih pesem, ker le tako blago se mora ohraniti in skazovati, ktero je pošteno; gerde, zaljubljene ali drugačne kvantarske ali puntarske pesmi pa so pregrešne in pohujšljive, če so tudi iz naroda, in brez težkiga odgovora jih ne sme nobeden natiskati, ne dajati natiskati ali jih razširjati, kakor tudi peti ne. Enacih zanikernost se ne manjka tudi med že nabranimi pesmami, ker je bila premajhna previdnost v izdaji; ni vse dobro, kar je natiskano. Vred.

42 et.; drugi manjši zvonovi utegnejo biti z večji težo, 22 ali 25, in pa 14 cent., to je C in ali C, in pa E; z manjši težo pa 18 in 11 et., to je D in F; četrti zvon bo vselej zopet A s 6 cent. Ko bi bil veliki zvon 30 centov, je to glas H; in k njemu se primerjata manjši z 18 ali 16, in z 10 cent., to je D ali Es in Ges; pa tudi zvonova s 14 in 8 cent., to je E in G; četrti bi bil zopet H s 5 cent. Enaka je tudi, kadar veliki zvon manjši težo dobiva. Pomniti pa se vender mora, da preden so zvonovi vlti, se njih teža ne more naprej vediti na male funte; nekaj funtov več ali manj vender tudi glasu ne bo škodovalo.

Pri sklepu se to: Naj nikjer ne pozabijo, kjer zvonove hočejo napraviti, tiste besede, ki jo je pevec o zvonu izrekel:

Nam de delo v cast izide
Blagor seer od neba pride.

In zopet:

Vsak se nekaj moli za-se,
Preden liti se začne.

Hieinger.

Izhodnja Indija in katoliška cerkev.

Spisal Valentin Sezun.

(Dalje.)

Portugaleci so l. 1614 Cejlonskiga kralja v Kandi-u prosili, da bi jim dovolil ondi cerkev in samostan postaviti. Holandezi so ga pa podšuntali, da ne. Zavezo so storili l. 1636 kalvinec z malikovskyim kraljem Kandi-em, da jim bo pomagal Portugalce popolnoma z otoka pregnati, v posebni l. 1638 storjeni pogodbi je ta ajdovski kralj mogel Holandezam obljubiti, da nobeniga katoliškiga duhovna v svoji deržavi terpel ne bo. Res so bili pregnani Portugalci, mesta Kolombo, Gale, Jafna so vzeli Holandezi in so katoliške duhovne od ondot proč odpravili. Singaleci so se mogli zdaj ali pokalviniti ali pa v budansko malikovanje nazaj se poverniti. Pod smertno kaznijo so l. 1658 Holandezi prepovedali, katoliškiga duhovna pod streho vzeti, in to peklenško prepoved so v 18. stoletju večkrat ponovili. Bolan jezuit je bil od njih ob glavo djan, ker ni hotel razodeti, kar so se mu verni spovedovali. — Protestanti se dan danasnji katolicanam očitajo, da so malikovavci, ker podobe Svetnikov v časti imajo itd. Zgodbe hugenotov na Francoskim, vpeljanje protestanstva po Angleškim, po Skocii, po Niskozemlji po Českim itd. pričujejo, kolike gnjusobe so uni oslepljeni nad altarji katoliških cerkva, nad britkimi martrami, nad podobami Marije Device in družih Svetnikov uganjali. Kaj so pa kalvinski Holandezi se v Indii storili? Viditi, da je budajstvo na Cejlonu zlo ob veljavo prišlo, ker so Singaleci tako radi kersansko vero sprejemali, so oni iz Indije unkray Gangesa budajške duhovnike (telapojne, bonce) na otok pripeljali, da bi se po tih budisko malikovanje bolj ozivilo in katoliška vera zaterta; katolicanstva za kalvinstvo spremeniti Singaleci niso bili voljni. Bezali so katolicani pred kalvinskimi preganjavci v gore, sredisa Cejlona, kralji Kandi-a, akoravno ajdje, so jim večkrat zavetje dali. Skrivej, v vedni smertni nevarnosti, preoblečeni, da bi jih ne spoznali, so misijonarji obiskovali vernike in jim sv. Zakramente delili. Jozef Vaz, duhoven iz družbe sv. Filipa Nerija, si je pridobil pri ti priliki neprecenljivih zaslug. Kandiški kralj mu je bil privolil zopet cerkve postaviti v predmestju Bogambra, ki so bile od poprejsnjiga kralja poderte. Več kakor 30.000 ljudi je bil Vaz spreobrnil, da so budajstvu slovo dali, in kristjani postali; l. 1711 je on v Kandi-u umerl. Ker se je tudi po smerti tega moza število katolicanov le množilo, imeli so oni se l. 1717 do 400 cerkva, so Holandezi leta 1715 jim vsakorsno Božjo službo prepovedali, tudi sv. kresta katolicani niso smeli več deliti. Kakiga domačiga v mašnika posvetiti je bilo l. 1748, daritev sv. maše obhajati l. 1751 prepovedano. Zakon, kteriga je katoliški duhoven

blagoslovil, ni bil veljaven; na svojih pokopaliskih katolicani niso smeli merličev pokopavati, za pokop na družih pokopaliskih (kalvinskih) je bilo pa treba silne takse plačevati. Od vlade ni smel noben katolican dobiti ne zemljiša, ne službe. Od l. 1765—1796 je bila zgoda katoliške vere v Cejlonu nekaj ložej. V l. 1795 so, kakor je bilo omenjeno, Angleži Holandeze spodili, in ž njimi je prešla iz Cejlona tudi kalvinska (prezbiterjanska) vera. Angleški poglavar Maitland je l. 1806 vse krivične postavbe Holandezov zoper katolicane overgel; brez overanja so smeli oni odslej po svoji veri živeti in od vlade službe dobivati. Zdaj se je prav pokazalo, kako piškave so korenine protestanstva. Se l. 1802 se je štelo na Cejlonu, posebno pri Tamilih, do 136.000 protestantov; l. 1806 že ni bilo nobeniga. Kni so postali zopet ajdje, drugi katolicani.

Od l. 1812 so začeli spet protestanski misijonarji na Cejlon zahajati, baptisti, metodisti, anglikanci, nar veči iz severne Amerike, so sives otok v oddelke razdelili; iz njih tiskarnic je 130 milijonov natisnjenih strani na svitlo prišlo; stroškov je do 110.000 liber šterlingov. Ali memo vsiga tega početja katoliška cerkev nar bolj napreduje, njeni verniki razodevajo, celo po spričevanju protestantov, nar lepši čednosti. Zdaj sta na Cejlonu dva apostoljska vikarijata v Jafni in v Kolombu. V l. 1849 se je na otoku Cejlonu štelo do 116.000 katolicanov, in sicer 83.560 Singalecov, 31.950 Tamilov, drugi so bili Evropejci in njih mlajši. (D. sl.)

Kaj tepiga in spodbudljiviga si je polnik mesca velikiga travna po Ljubljani v svojo torbico nabral?

XI.

Predragi prijatelj!

„O vi vsi, ki greste memo po poti, glejte in pogledjte, ali je britkost enaka moji britkosti?“ Zal. pes. Terem. I. 12. — Te besede so nam premišljevanje za štiri in dvajseti smarnični dan napovedale. Gledali smo namreč v duhu ta dan Marijo pod krizem njeniga preljubiga sina v tem hipu, ko se je njegovo mertvo truplo s križa snelo in Marij v naročje položilo. O kolika žalost je bilo spet to za Marijo! Vidimo jo v duhu, kako v tih britkosti svojo glavo na merzlo lice svojiga Sina in Odrešenika svetá nastanja, njegove prehodene roke in noge preiskuje in odperto rano njegoviga sereca gleda! Slišimo jo pa tudi takole govoriti: O moj sin, kaj je vender ljubezen do cloveka iz tebe storila! Kaj si jim storil, da so te tako razmesarili! O ti neusmiljeno ternje, strašni žebli in ti grozovita sulica, kako ste vender zamogli nar lepšiga, nar boljšiga in nar ljubeznivšiga, ki ga je kdaj zemlja nosila, v to pripraviti? — Dolgo je tako imela Marija mertvo telo v svojim naročji; ko so se pa učenci in žene za njeno lastno življenje bali, so se jeli napravljati, ga pokopati. Vzeli so ji ga torej z naročja, ga pomazilili ter v pripravljeno tancico povitiga v grob položili. Kako rada bi se bila ondi Marija živa dala s svojim Sinam pokopati, ko bi bila tako Božja volja. V Jeruzalem nazaj gredé pridši do kriza Marija pred njim na kolena pade ter zakliče: O sveti kriz! kušnem te in častim, zakaj več nisi les zasramovanja, ampak cvet spoštovanja, les blagoslova, sedež ljubezni, altar usmiljenja, posvečen s keryjo Jagnjeta Božjiga, ktero je bilo na tebi darovano za zveličanje celiga sveta. V Bogu potolažena vstane ter se verne v Jeruzalem, ali ko pride v svojo majhno izbico in nikjer ne zagleda svojiga Jezusa, se jame spominjati nar prijetniših prigodb iz njegoviga življenja in grozovite prigodbe današnjiga dne in spet vidi v duhu žebli, ternje in ranjeno telo svojiga Sina, njegove odperte usta, njegove raztegnjene roke. O koliko britka noč je bila to za Marijo! Zapušena se k sv. Janezu oberne ter ga vsa žalostna vpraša: Janez, kje je tvoj Božji uče-

nik? potem Magdaleno: Povej mi, kje je tvoj ljubljenec? — O moj Bog! Kdo nam ga je vzel? — Marija se zjoka in moli, in vsi molijo in jokajo z njo. — Učimo se od Marije terpeti; nikdar ne tožujmo, ampak z Marijo tje pred Jezusov križ pokleknimo in njegovo sveto Telo v nar svejšim zakramentu v čisto in dobro pripravljeno serce sprejmemo, in — potolaženi bomo.

Po velikim terpljenji Bog k velikimu veselju pelje. Kjer je žalost nar višji, tam je tolažba nar bližej. Ta stara resnica se je tudi nad Marijo poterdila in sicer koj tretji dan po njenim grozovitim terpljenji in po njeni globoki žalosti; zakaj ona je prva bila, kateri se je Jezus po svojim častitim vstajenji prikazal. O kdo zapopade njeno sveto veselje, njeno nebesko tolažbo, ko svojiga Križaniga v nebeški blisavi in v veličastvu njegove vsemogočnosti zagleda! Koliko veselje bomo pa tudi mi, ako težave in britkosti tega življenja poterpežljivo prenašamo, takrat občutili, kadar se nam bo križani Jezus v nebeškem veličastvu kot milostljivi sodnik prikazal, nam podeliti nezvenljivi vence večniga življenja! — Iz rečeniga tedaj spoznaš, de smo dans pet in dvajseti smarnični dan Mariino velikonočno veselje premišljevali, se svojiga lastniga vstajenja k nebeskemu veselju veselili ter se tudi učili duhovniga vstajenja k boljšimu življenju.

Šest in dvajseti smarnični dan smo se zopet z Marijo in sicer nebeskiga blagoslova veselili, kteriga je binkoštni praznik prejela, ko se je sv. Duh vnovič spustil doli k svoji nevesti in hotel njeno serce za prejeto novih gnad razširiti, ker je že prejete obilne gnade toliko dobro obračala. Marija je binkoštni dan več kot vsi aposteljni od Boga prejela, ker je imela tudi več storiti, kakor oni za vterditev in razširjenje Božjiga kraljestva na zemlji. — Kdo zamore to tudi izgovoriti, v koliko pomoč je Marija sveti cerkvi bila! Ali ni ona aposteljnov povsod s svojo molitvijo spremljevala ter njihovimu trudu pospeha sprošila! Ali ni ona vsih krivoverstev pregnala po celim svetu? — Ali ni ne bomo nič pripomogli za razširjanje sv. vere, za spreobrnjenje grešnikov, krivovernikov in nevernikov, z molitvijo, z dobrim izgledam, s keršanskim posvarjenjem ali z denarno pomočjo misijonarjem podeljeno? — Z Bogam!

Tvoj zvesti prijatelj
A. Suški.

Majnardovi krokerji.

„Kar se ne stori, se ne zve“ — pravi star pregovor. Tega nas prepriča naslednja prigodba.

Tik Tirolskiga je gorata svajcarska dežela. V neki tih pušavi te dežele, ne deleč od mesta Ciriha, je prebival nekaj star, pobožen pušavnik Majnard einsidelški po imenu. Majhno kočico ali celico je imel za svoje prebivališče, zraven kočice pa je stala kapelica z altarjem Matere Božje, pred kterim je visela sreberna svetilnica z večno lučjo. V ti kapelici se je navadno nudil star pušavnik noč in dan v pobožni molitvi.

Kaj čuda tedaj, de je vsa okolica pobožniga starčka zlo zlo spoštovala in ljubila. Celo divji krokerji so se vgnjezdovali zraven samotne kočice ljubeznjiviga pušavnika. Usmiljeni pušavnik jim vsak dan jesti daje in s tem divje krokerje tako upitomi, de začno kot piške okrog njega skakljati.

Primeri se pa, de se priplazita nekiga dñe potuhnjena ptujca v romarski obleki do samotne kočice pobožniga pušavnika. Ljubeznjivi starček ju prijazno sprejme in kolikor zamore postreže. Ročno zakuri, de popotnikama tečno jed skuha. Ali v tem, ko se starček okrog ognja suče in kuha, stopita potuhnjena k oknu, in vse varno ogledata. Zagledala sta pred altarjem visečo sreberno svetilnico, in zbudi se jima v sercu lakonna želja do nje. Na tihim skleneta, sreberno svetilnico iz kapelice izmakniti. Ko sta ravno v

tem pomenku, odpre starček s sivo glavo vrata in postavi pred nju kosilo na mizo in reče zajmita, ker vem, de sta že lačna in trudna od daljne težavne poti.

Ko se pa približa čas, de je pušavnik svoje navadne večernice v kapelici opravljal, se poslovi pri ptujcih in gre v kapelico. Ves v Boga zamaknjen kleči pred altarjem Matere Božje, oči so odperete v podobo Marije z Detetam v naročji. Tih se priplazita ptujca v kapelico, hinavsko romarsko obleko veržeta od sebe in zad pasa potegneta železno morivno balto. Kar moreta tiho po perstih se bližata starimu pušavniku, ki ves v molitev zamaknjen kleči pred altarjem.

Tik za herbtam zasuče prvi tolovajev težko železno balto in po sivi glavi častitiga pušavnika na vso moč mahne, de se na pol mertev zgrudi na tla. Še drugi udari po častiti glavi, de se ulije s curkama kri pušavniku iz ust in nosa in vse po kapelici.

Zdaj snameta sreberno svetilnico z verizice, na kateri visi, pihmeta večno luč in jo neutegama z obropane kape lice odmakneta.

Ali maševavna Božja roka jima že bije na pete. Komej zagledajo beguna Majnardovi krokerji, že zaženo divji glas — kakor bi jim bil kdo naznanil, de hudodelna beguna sta umorila dobriga pušavnika. Maševati se začno nad njima ter se zaganjati hudodelnima tolovajema v zmerseni glavi. Hudobneža zastoj sučeta svoje kervave balte, de bi odgnala nadležne krokerje; hujsi in hujsi se njima v lase zaganjajo in jih z ojstrimi kluni mesarijo, kakor bi se hotli maševati nad ubijaveci svojiga dobrotnika. To toliko preplaši beguna, de tje v en dan po gojzdu blodita in preplašena skoz gosavo dereta, priti na prostoren pašnik. Ali krokerji ji tudi po gosavi dervijo do pašnika. Priprost pa dober pastir iz Ecel-na je ravno na tem kraji s svojimi sinovi pašel; čudi se, zakaj le Majnardovi krokerji tako serdito nad glavami dveh preplašenih begunov krokajo, in se jima v lase zaganjajo. To ni nič prida, reče svojim sinovam. Za begunami jo pomeri in ju doide pred mestam Ciriham. Ustavijo ju in primorajo čakati, de pride poslanec, ki ga je bil poslal ecelski pastir v hitrici do Majnardove pušavice pogledat. Poslanec donese žalostno novice, de najdel je s prebito glavo v kervi lezati mertviga Majnarda na tleh kapelice, sreberne svetilnice na verizici pa ne več. Zdaj zvežejo obadva in ju odpeljejo v ječo. Sodnija ju obsodi k smerti na vislice. — Kakorsno delo, tako placilo. — Vse se tare od ljudi, ko hudobna tolovaja iz mesta vlečejo k smerti, celo Majnardovi krokerji so hotli biti priče strahovanih ubijavcov. Na vislice ju potegnajo, krokerji nad glavami serdito še enkrat zakrokajo tako nenavadno, de vsim, ki jih slišijo, po životu zagomzi, in si mislijo na tihim:

„Pravičim je Bog v svojih sodbah; njegovi maševavtri roki se nobeden ne odtegne“.

Visnjagorski Davorit.

Ogled po Storenskim.

Iz Ljubljane. Novi misijonarji za Afriko so 16. t. m. prišli na Dunaj in pridejo jutri v Ljubljano. Dosihmal so 4 osebe: Duhovna gg. Anton Kaufmann in Jozef Lanz, in pa rokodelca: Jozef Zizik in Avgust Visnovski.

◊ Kardinal Svarcenberg, ki so od sv. Očeta zvoljeni oglednik vsih avstrijskih samostanov, so visokocastitiga kneza in škofa lavantinskiga, gospoda Slomšek-a v sooglednika za Admont zvolili.

Razgled po keršanskim svetu.

Ubožnica v Lincu je zročena usmiljenim sestram; precej na to ji je neka dobrotnica podelila 500 gld. — Na Dunaji so prevzele Vidensko okrožno bolnišnico sestre 3. reda sv. Franciška. — V Pragi je bilo v mladenškim se-

menisu pretečeno leto 40 mladencev: prihodnje leto jih bo 47 sprejetih. — „Kathol. Blätter“ so zvedile iz zanesljivih ust, da je precast, gosp. Dr. Alojzi Flir, c. k. vodja „all Anima“ v Rimu, v papeževiga kamernika izvoljen. — Parško. Vlada na srednjim Frankovskim je prepovedala ženitne ponudbe po časnikih in očitnih listih, ker s tem se oskrnuje naredba sv. zakona, je sramotno za občinsko družbo, in je močen nagibek k prepadu čednosti. — V Parizu mislijo neki veliko družbo napraviti, ktera se bo zlasti za prid katoličanstva ponasala. Potegovala se bo med drugim tudi za posvetno vladinjo sv. Očeta, in mu bo iskala tudi samostojno neko vojno ali armado iz doseženih pomočkov napraviti. Sprožil je to misel sloveči katoličan Montalambert. — Dansi se je podala tudi iz Francoskiga romarska družba v sveto zemljo ali Palestino. Popotvanje bo terpelo 2 mesca, ker se mislijo 36 dni v Palestini muditi. — Grof Brandis, bivši poglavar na Tirolskim, je zdaj v Rimu in zbira vire od nekdanje jezuitarske vlade v Paragvaju. Zares, lepo zaslužnje za izvrstniga moža, ako nam spise resnično in popolno zgodovino te imenitne vlade (Z. L.). — „Volksfreund“ se med drugim piše, da sta sv. Oče in Neapolitanski kralj v „Porto d' Anzio“ snid imela in se zastran imenitnih političkih reci dogovarjala. Recje ta list med drugim: „Ako južna Italija kaj zeli, zazeljena rec zanesljivo ni veči mera deželske svobode. Kratko nikar ne, zanesljivo si ne želi nazaj časa, ko je vse te svobode v svojo nesrečo vživala. Kteri so dezelo s svojimi lastnimi očmi vidili in spoznali in ne le samo iz pripovedek begunov in iz dopisov puntarskih dnevnikov, nam bodo to poterdili. Kar se je zastran tega na parlamentnih odrih v Londonu in Turinu govorilo, je spletenija nečimerniga zlobodranja, obrekovanja in neznanja okolisin. Ljudstvo se čuti dosti svobodno in se nikjer ne pritoži, da bi se mu človečje pravice zalile“. To so tehtne besede, ker se toliko rado vpije čez katoliški Neapel. Kdo bo verjel časnikam, da bi svojimu ljudstvu pravice odtegoval mož, ki je z namestnikom Kristusovim tako lepo delal v njegovih nar veči britkosti! Kar je pa tudi v zadevi do cerkve res se pomankljiviga, upajo, da se bo doseglo v tem kraljestvu. — Med Rimam in deržavo Chili ima v kratkim pogodba (konkordat) dognana biti. — Z angleških Antil se je g. Talbot vernil, ki je bil nadškofu palium nesel. Keršanstvo ondi lepo cvete. Kakorsna je obnaša katoliških deržav do Rima, taka je rada njih sreča in slava. To se kaže v vsih prekuacijah Spanjskiga v novim svetu, se bolj v domaci njih dezeli. Le tiste leta prekuacij, ko se je Spanjsko bolj z Rimam sklenilo, je imelo case miru. Dan današnji se je čisto ločilo od s. prestola, in njegovo razdertje je obilo veliko. — Kakor „freimaurer“-ski dnevniki čez katoliški Neapel vpijejo in lazejo, tako tudi čez katoliško duhovstvo na Spanjskim. Godi se jim pa kakor judam, ko so Zvelicarja tozili: vsako njih obdolzenje ima na čelu zapisano, da je debela laž. Katoliški duhovni denar delijo med prekučbe, zazenó freimaurerski listi, — denar tedaj oni, ki ze več let ne dobivajo beliča od vlade, ki jim je vse vzela; — pa med prekučbe, ki so nar veči sovražniki duhovstva in katoliške cerkve. — Carjigrad 22. vel. tr. Iz lista O. Angela Medveda do g. Stavydaherja posnamemo neslednje: Imamo tedaj vender enkrat mir, ne vidimo pa se njegoviga sadu, imamo hat humajum (kristjanam prijazniš postav), pa le se na popirji. Njegovo popolnoma vresničenje bi utegnulo se leta in leta čakati. Francozi in Angleži so mislili, da so osmanski oliko nezmerno veliko postrezbo storili, ko so „hat“ turku izsilili; pa nikar se ne prehitimo! turk le prerad ostane turk, če se se toliko skobla in teše. Le pregosto lisčiji in zakrit opreza po priložnosti, da bi se zmasoval. Ni dvomiti, da sultan ima resnično voljo, svoje ljudstvo povzdigniti in obdelati, vsiluje se pa sama

od sebe misel, če bo tudi premogel svoje želje spolniti, ako nas res družniške vojne zapusté, kakor zdaj kaže. Strašne naznanila, ki od zunaj v mesto prihajajo, nam slabo upanje dajo. Nekaj časa že je lahko viditi, da turki spet prevzetno glavo povzdigujejo, in bolj pogosto ko poprej se sliši zabavljiva beseda „giaur“ ki si jo v ušesa septajo. (Ako bi se Bog tega nesrečniga ljudstva usmilil, da bi se spreobernilo, bili bi gotovo goreči kristjani, ki celo na to neumno in slepo turčinstvo tako neodjenljivo tiše. Bog se jih usmili! Vred.) Sv. Rešnjiga telesa dan ste bile tukaj dve procesiji; ena pri nas pri Marii Devici (na Peri), pa le med zidovjem; ena pa v Galati pri Lazaristih, ki je bila pa slovesniša, ker se je je tudi francoska vojna z glasbo vred vdeležila. Nasledujo nedeljo so bile spet tri procesije pri Dominikancih sv. Petra v Galati, pri sv. Antonu, in pri sv. Duhu na Peri. Več dni je kar prihaja več avstrijskih častnikov iz Knežij sem na obiskovanje. To je pervikrat, da je avstrijskih častnikov tukaj viditi; zamorete si torej misliti, kako jih od vsih strani gledajo. — V Kalifornijo so prišle usmiljene sestre, in precej so prebivavci za nje napravili béro, ki je znesla nad 11 tavzent tolarjev. Vsi misijoni v Kalifornii močno želé solskih bratov in usmiljenic za odrejo mladosti in lepe darove dobivajo povsod v ta namen. — Na Kitajskim v apostolskim namestništvu Kiang-nan je bilo poslednje leto skorej 2000 nejevernikov keršenih.

Droblne.

„Ura zamujena ne pride nobena“ (več). To resnico je kralj Alfred dobro spoznal. Vsak trenutek je torej dobro obrnil. Imel je v neki stanici vošeno svečo, ki je 24 ur gorela. Vsaka ura je bila na sveči zaznamnjana, in posebin služabnik ga je mogel opomniti, kolikorkrat je ura minula, da se je poprašal, če jo je dobro obrnil. — Ako prav prevdarimo, je res to kaj strašniga, da bo prišel čas, ko ne bo več časa, kaj dobriga storiti, ampak le vživati, kar se zdaj zasluži.

„Absolut“ ali „skoz in skoz.“ Kdor ima dobro voljo, se zamore tudi od sitneža kaj dobriga naučiti. Nekdo zadene skupaj s točajem ali kelnerjem, ki je pa hotel malo filozof ali modrijan biti in mu je prav dobro tekla beseda „absolut“, kar hoče reci, da skoz in skoz takó in čisto nič drugači ne, in je kakor neka prisega v modrijanskim jeziku. To je bilo njegovimu tovaršu nadležno, pa mu je vender prav služilo in si misli: Čakaj, kar tebi v tvojim situim modrijanstvu streže, utegne tudi meni na dobro stran pomagati. Kadar ga tedaj tovarši seboj v derhal spravljajo, je njegov odgovor: „Absolut“ ne grem, to je, nikakor in nikakor ne grem. Kadar ga kaka znotranja zbloda kaj nadlega, je zopet odgovor: „Absolut“ se odpovem, „absolut“ nocem, absolut“ ne privolim. Ako so ga oči kaj motile, jih je zopet „absolut“ berzdal: — sploh. — „absolut“ je bil takorekoč tovarš njegoviga angela varha. (Kako bi se neki „absolut“ dobro po slovensko reklo?)

Pogovori z gg. dopisovavci.

G. M. U: Smo že vse poskerbeli in upamo, da bo v prihodnje prav. — G. D: Hvala! — G. L. D: Se hočemo pisemno pomeniti.

Mil darovi.

Za misijon gosp. Olivieri-a.
Rešite uboge zamurčke iz verig sužnosti! 5 gold. — G. A. F. 3 gold. —

Za afrikanski misijon.

Da bi Bog serca zamurcov omečil! 5 gold. — Tri dobrotnice 4 gold. — Dobrotniki, v srebru 3 gold. —